

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/13953

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-198/1441/3019
Konu : Yazılı soru önergesi

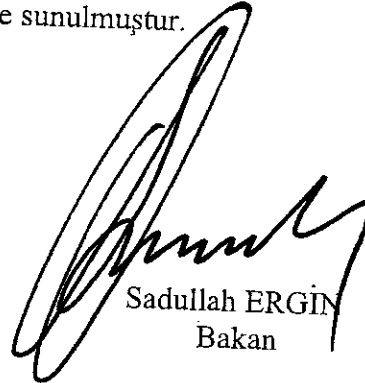
14/06/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 29/04/2010 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-22292 sayılı yazı,
b) 14/05/2010 tarihli ve 1148/2473 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13953 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-198/1440/3018
Konu : Yazılı soru önergesi

14/06/2010

Sayın Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13953 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

1- "Hükümlünün muayene ve tedavisi" kenar başlıklı 78 inci maddesinde,

"(1) Kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi, hükümlünün acil veya olağan muayene ve tedavisi kurumun hekimi tarafından yapılır. Genel veya hastalık nedeniyle yapılan tüm muayene ve tedavi sonuçları, sağlık izleme kartına işlenir ve dosyasında saklanır.

(2) Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile üniversitelerin sağlık kuruluşları, hükümlülerin tedavileri bakımından gerekli yardımları yapmakla görevlidirler.

(3) Rızası olsa bile hiçbir hükümlü üzerinde tıbbî deney yapılamaz.";

2- "Sağlık denetimi" kenar başlıklı 79 uncu maddesinde,

"(1) Kurum hekimi, kurumu ayda en az bir kez denetleyerek genel ve özel önlem alınması gereken hastalıklar ile kurumda sağlık koşulları yönünden alınması gereken önerileri içeren bir rapor düzenler ve kurum yönetimine verir.";

3- "Hastaneye sevk" kenar başlıklı 80 inci maddesinde,

"(1) Hükümlünün sağlık nedeniyle hastaneye sevkine gerek duyulduğunda durum, kurum hekimi tarafından derhâl bir raporla ceza infaz kurumu yönetimine bildirilir.";

B- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün;

1- "Hastaneye sevk" kenar başlıklı 115 inci maddesinde,

"(1) Hükümlünün sağlık nedeniyle bir hastaneye sevkine gerek duyulduğunda durum, cezaevi tabibi tarafından bir raporla derhâl kurum en üst amirine bildirilir.";

2- "Hükümlülerin hastanelerde muayene ve tedavileri" kenar başlıklı 116 ncı maddesinde,

"(1) Kurumda tedavisi mümkün olmayan hastalığı bulunan hükümlülerin muayene ve tedavileri Devlet ve üniversite hastanelerinde gerçekleştirilir. Hükümlülerin yatarak tedavileri bunlar için ayrılan hükümlü koğuşlarında yapılır. Hükümlü koğuşu yoksa tedavileri dış güvenlikten sorumlu güvenlik görevlileri tarafından gerekli önlemler alınarak hastanelerin diğer birimlerinde yapılır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

(2) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevi hükümlülerinin kurum dışındaki yatarak tedavileri, tedavi eden kurumun bulunduğu yerdeki kurumun iç güvenlik görevlileri gözetiminde ve hükümlü odası dışındaki bir bölümde yapılır.

(3) Kurum dışında yatarak tedavileri yapılan hükümlülerin yanında, tedaviyi yapan hekimin raporuyla zorunlu olduğunun bildirilmesi hâlinde, eşi, annesi, babası, kardeşi, çocuğu, bunların olmaması hâlinde Cumhuriyet başsavcılığının uygun gördüğü bir aile yakını refakatçi olarak bulundurulabilir.";

3- "Hükümlünün muayene ve tedavisi" kenar başlıklı 117 nci maddesinde,

"(1) Kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi, hükümlünün acil veya olağan muayene ve tedavisi cezaevi tabibi tarafından yapılır. Genel veya hastalık nedeniyle yapılan tüm muayene ve tedavi sonuçları, sağlık izleme kartına işlenir ve dosyasında saklanır.

(2) Kurumda, hükümlünün muayene veya tedavisi sırasında cezaevi tabibi tarafından talep edilmediği sürece muayene odasında sağlık personeli dışında görevli bulundurulmaz. Ancak güvenlik amacıyla ve konuşulanların duyulmayacağı şekilde, kurum idaresi tarafından gerekli tedbirler alınır.

(3) Sağlık Bakanlığı ile üniversitelerin sağlık kuruluşları, hükümlülerin tedavileri bakımından gerekli yardımları yapmakla görevlidirler.

(4) Rızası olsa bile hiçbir hükümlü üzerinde tıbbî deney yapılamaz.",

Hükümlerinin yer aldığı mâlumlarıdır.

II- Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Bakanlığımıza iletilen yazıyla;

A- Soru önergesinde adı geçen tutuklunun rahatsızlığı nedeniyle Kurum Revirinde yapılan muayenesini müteakip, Tekirdağ Devlet Hastanesi sağlık kuruluna sevk edildiği, burada düzenlenen 15/06/2009 tarihli Sağlık Kurulu Raporuna göre, koroner arter hastalığı teşhisi ile Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine sevkinin gerekli görüldüğü ve anılan Üniversite Hastanesinin Sağlık Kuruluna gönderildiği, yapılan muayene ve tetkikleri neticesinde Hastanesinin Sağlık Kurulu tarafından düzenlenen 22/07/2009 tarihli Raporda, mevcut bulgular ve test sonuçlarına göre kardiyolojik sorun bulunmadığı, atipik göğüs ağrılarının kardiyolojik bir sorunu işaret etmediği, şu anki bulgular ile tedavi önerilmediği ve başka bir merkeze sevkinin gerekmediği, koroner arter hastalığı, hiperkolesterolemi, astım teşhislerine yönelik tedavi düzenlendiği, günde 15-20 civarında ilaç düzenlendiği, 55'e yakın tablet kullandığına dair iddianın gerçek olmadığı, ihtiyaçlarını kendisinin karşılayabildiği, doktor ihtiyacının Kurum Revirinde görevlendirilen tabipler başta olmak üzere, sevk edilmesi durumunda ileri tetkik ve tedavi merkezlerinde karşılandığı, ağır bir hastalığının ya da yatarak tedavi görmesinin söz konusu olması durumunda, Kurum Revirindeki Yataklı Bölümde ya da sevk edilmesi halinde Devlet hastanesinin mahkûmlara ayrılmış bölümünde tedavi amaçlı barındırılmasının her zaman mümkün olduğu;

Tutuklu için doktor tarafından düzenlenmiş diyet reçetesinin bulunmadığı, Kurum Tabipliğince şifahi olarak yağ ve karbonhidrat içeren gıdalardan mümkün olduğunca kaçınması gerektiğinin önerildiği;

Bahse konu tutuklunun 3 kez oda değişimi talebinde bulunduğu, bu taleplerin yaş, sağlık, yargılanma süreci, suçun niteliği, sosyo-ekonomik ve kültürel yapı, ilgi ve yetenekleri, sağlık, eğitim, akrabalık, ziyaretçi durumları gibi kriterlere istinaden yapılan değerlendirme neticesinde Kurum İdare ve Gözlem Kurulu kararları ile reddedildiği, ret

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

kararlarının kendisine tebliğ olunarak infaz hâkimliğine şikâyet başvuru imkânının sağlandığı, ancak infaz hâkimliğine herhangi bir başvurusunun olmadığı;

Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkındaki Yönetmeliğin 9 uncu maddesine istinaden Kurum Kantininden büro tipi buzdolabı edinmesinin mümkün olduğu, mahpus barındırma odalarında demirbaş buzdolabının mevcut olmadığı, bu tür eşyaların kişisel eşya olarak ücreti mukabili edinilmesinin gerekmekte olduğu, tahliyelerinde de diğer kişisel eşyalarıyla birlikte yanlarında götürmelerinin mümkün bulunduğu;

B- Trakya Üniversitesi Göz Hastalıkları Ana Bilim Dalının bildirimine göre, çocuk yaşta geçirdiği menenjit hastalığı nedeniyle % 100 nispetinde görme işlev fonksiyonundan yoksun kalan diğer tutukluya ise, görme yetisi yönünden herhangi bir tıbbî müdahale yapılmasının söz konusu olmadığı, tutuklu ile yapılan görüşme neticesinde günlük ihtiyaçlarını giderebildiği, kişisel bakımını yapabilecek durumda olduğu;

C-Aynı Kurumda barındırılan bir diğer tutukluyla alakalı Tekirdağ Devlet Hastanesince düzenlenen 26/03/2010 tarihli Rapora göre, herhangi bir akıl hastalığının olmadığı, ihtiyaçlarını kendi başına karşılayabildiği;

Bildirilmiştir.

III- Tutuklu ve hükümlülerin sağlık hizmeti ve bakımı, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük ile Bakanlığımızın 45/1 sayılı Genelgesinin ilgili hükümleri ve 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında imzalanan "Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol" ile Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye Eczacıları Birliği arasında düzenlenen ve 25/12/2008 tarihinde imzalanarak yürürlüğe giren Protokol hükümleri doğrultusunda yapılmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında mevcutların hızla artması ve buna bağlı olarak hasta sevk taleplerinde de artış olmaktaysa da, hasta olduklarını bildiren tutuklu ve hükümlülerin mümkün olan en kısa sürede kurum tabipliğince muayenelerinin yapılması sağlanmaktadır. Kişinin rahatsızlığı kurum revirinde tedavisi yapılabilecek bir hastalık ise sağlık biriminde görevli doktor tarafından tedavisine başlanmaktadır. Hastaneye sevkleri doktor tarafından uygun görülenler de Devlet ya da üniversite hastanesine sevk edilerek, ilgili uzman tarafından muayene, tetkik ve tedavileri yapılmaktadır. Tıbben gerekli olan hallerde de, hasta olan tutuklu ve hükümlüler, tedavi ve takiplerinin yapılması için hastanelere yatırılmakta ve ileri sağlık merkezlerine sevkleri yapılmaktadır. Ote yandan, cezasının tehiri veya af kapsamında olanlar da, Adli Tıp Kurumuna sevk edilmektedir.

Sonuç itibarıyla, her düzeyde hasta olan tutuklu ve hükümlülüler arasında herhangi bir ayırım gözetilmeksizin tıbbî gereklilik ve mevzuata uygun tüm işlemler yapılmaktadır.

Sağlık birimince tutuklu ve hükümlülerin muayene ve tedavilerine yönelik tüm işlemler, düzenlenen hasta takip kartına işlenmekte ve adlarına açılan sağlık dosyalarında ilgili evraklar muhafaza edilmektedir. Sağlık konulu, tüm iş ve işlemler ilgili yasalar ve mevzuata uygun bir şekilde kayıt altına alınmakta ve takip edilmektedir. Ayrıca, acil tedavi gerektirecek düzeyde rahatsızlığı bulunan tüm tutuklu ve hükümlüler vakit geçirilmeksizin hastaneye sevk edilmekte ya da 112 Acil Servis hizmetinden faydalandırılmaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

IV- Ceza infaz kurumları, ulusal ve uluslararası denetim mekanizmaları tarafından düzenli olarak haberli ve habersiz denetime tâbi tutulmaktadır. Son yıllarda ceza infaz kurumlarımızda insan hakları ihlâllerine ilişkin iddialar yok denecek kadar azalmış olup, Bakanlığımıza iletilen bu tür iddialar titizlikle takip edilerek yasal gereği yapılmaktadır.

Bu bağlamda, F tipi yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları da dâhil olmak üzere bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri aşağıdaki şekilde denetlenmektedir.

1- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü kontrolörleri ve diğer görevlileri tarafından denetlenmektedir. Ayrıca, il ve ilçe insan haklarını inceleme komisyonları da ceza infaz kurumlarını idarî yönden denetleyebilmektedir.

2- Adlî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, 16/05/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

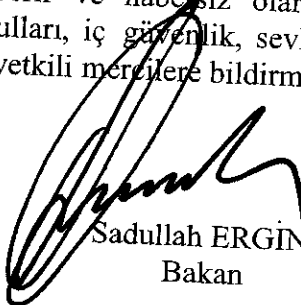
3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 14/06/2001 tarihli ve 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve halen 130 ağır ceza merkezinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarından oluşan adlî yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7 nci maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler. Sivil toplum denetimi kapsamında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığınca il ve ilçelerde sivil toplum temsilcilerinden oluşturulan il ve ilçe insan hakları kurulları da ceza infaz kurumlarını ziyaret edip denetleyebilmektedir.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında ise ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ceza infaz kurumlarımız, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili olarak gördükleri aksaklık ve eksiklikleri yetkili mercilere bildirmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan